

[Lilli Gyldenkilde]

vi har stor forståelse for de specielle grønlandske forhold, som har ført til, at grønlænderne selv har måttet bede om dette. Vi kan godt forstå det, men vi må selvfølgelig også sige, at vi ikke er hundrede procent enige med vore kammerater i siumut. Det er fremgået klart, og det mener jeg ikke er et udtryk for en dobbeltsidig holdning. Man kan godt have forståelse for noget uden at være hundrede procent enig i tingene, og det var, hvad jeg prøvede på at give udtryk for her fra talerstolen.

Det var faktisk det samme, jeg prøvede at forklare hr. Hans Jørgen Jensen, da jeg var heroppe med en kort bemærkning. Jeg mener, at der er specielle forhold, der gør sig gældende her, og det skal man tage med i sine beregninger, men derfor kan man godt holde fast i det, man mener er det rigtige, nemlig at der ikke skal lovgives i disse situationer.

Når vi i SF har den holdning, er det, fordi vi indser faren ved, at forhandlingsvejen bliver kortere og kortere, fordi parterne ved, at til syvende og sidst vil der blive grebet ind lovgivningsmæssigt. Dermed fritager man organisationerne, det være sig arbejdsgiversiden eller lønmodtagersiden, for det ansvar, som er deres. Det er deres pligt at få nogle aftaler igennem, uden at tingene skal føres ind i folketinget, hvor det fører til centralisme. Det er meget vigtigt, at disse ting bliver ridset op, hver eneste gang man går ind i at lovgive om disse problemer.

Dohrmann (FP):

Jeg tror, at alle, som vil sætte sig lidt ind i det, er enige i, at lønforholdene i det hele taget i Grønland er ét stort roderi. Man opererer med noget, som hedder udsendte. Man har hjemmehørende grønlændere, som har udsendtes status, og endelig har man så lokale lønninger. Da jeg for første gang for 20 år siden kom til Grønland, talte man om akkurat det samme, som man gør i dag. Man skulle have uddannet nogle flere grønlændere, fordi de selv skulle klare en lang, lang række opgaver.

Det bringer mig frem til at spørge ministeren, hvornår hun tror at man er nået så langt, at man har fået uddannet så mange grønlændere, at de selv kan klare i hvert fald de mest elementære ting. Nu har man haft

mange, mange år, og man har gentaget det gang efter gang her i folketinget, og man har lovet det ene, og man har lovet det andet. Hvad er der galt? Kan man ikke, eller vil man ikke? Er det uddannelsessystemet, det er galt med, eller hvad er der i vejen? Tør ministeren sætte årstal på, hvornår vi slipper for alt det? Med hjemmestyrets indførelse havde man visse forhåbninger om, at noget ville blive ændret. Nu har hjemmestyret ganske vist ikke fungeret så længe, men jeg er desværre bange for, at hjemmestyret i Grønland er kørt ind i nøjagtig det samme spor, som skiftende regeringer har kørt i her i Danmark førhen.

Derfor vil jeg som sagt gerne høre, om ministeren har de mindste forhåbninger om, at vi i løbet af en årrække kan forvente at der sker nogle ændringer, således at folketinget bliver fri for at beskæftige sig med noget så fjernt som lønforhold i Grønland.

Ministeren for Grønland (Tove Lindbo Larsen):

Jeg vil gerne spørge fru Lilli Gyldenkilde direkte, om hun vil tage ansvaret for situationen i Grønland ud fra sine principielle holdninger og sin udtrykte forståelse for sagen her. Jeg kan altså ikke se, at man kan sige, at man forstår, der er en speciel situation i Grønland, men at man har en principiel holdning; man tager ikke ansvaret for den udvikling, der vil komme. Hvad vil fru Lilli Gyldenkilde egentlig gøre? Vil fru Lilli Gyldenkilde svare på de spørgsmål, jeg stillede hende i anden omgang? Hvad nu, hvis SFs stemmer var afgørende? Ville man så overlade det grønlandske samfund til den desperate situation, som jeg mener det vil komme til at befinde sig i i den nærmeste fremtid?

Til hr. Dohrmann vil jeg sige, at jeg ikke ønsker at sætte noget årstal på, hvornår man kan forvente at have tilstrækkeligt med uddannede folk i Grønland. Men jeg kan sige, at der er sket meget på dette område de seneste år. Der er gjort en øget indsats for at uddanne grønlændere på en lang række områder, og der er gjort en øget indsats for at uddanne grønlændere i Grønland. Det synes jeg det er værd at lægge mærke til. Jeg vil også gerne sige, at der arbejdes ihærdigt hos politikerne i Grønland, i hjemmestyret, i kommunerne, for at skabe den situation, at